

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
21 червня 2023 року*

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Соловейчук Олена Максимівна – секретар Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери

Рецензенти:

Дарманська І. М. - доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Княжева А. І. - доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2023. 96 с.

До збірника ввійшли матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери.

Науковці та студенти висвітлюють питання щодо сучасних методів та форм організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

Польща. URL: <https://poland.mfa.gov.ua/news/50983-ukrajinskyko-polysyke-spivrobotnictvo-v-galuzi-osviti-projekt-nova-ukrajinskyka-shkola>. (дата звернення: 18.05.2023).

9. «Фокус на Україну»: Україна та Польща поглиблюють співпрацю закладів вищої освіти (07 квітня 2023 р.) / Міністерство освіти та науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/fokus-na-ukrayinu-ukrayina-ta-polsha-pogliblyuyut-spivpracyu-zakladiv-vishoyi-osviti>. (дата звернення: 19.05.2023).

**ПОГОРЕЛОВА Олена Олександрівна,
ТОДОРОВА Валентина Георгіївна**

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ З ТЕХНІКО-ЕСТЕТИЧНИХ ВИДІВ СПОРТУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Актуальність. Реформування та модернізація сучасної освіти України в напрямку інтеграції в європейський освітній простір передбачає розроблення та впровадження інноваційних освітніх систем і технологій. Впровадження новітніх технологій, застосування інноваційних засобів навчання, зокрема й у сфері фізкультурно-спортивної діяльності є нагальною потребою. Провідним завданням сучасного викладача є саме створення умов для формування творчої компетентної особистості, яка буде здатна реалізувати свій потенціал у суспільстві [1, 2].

У результаті вивчення дисципліни «Сучасні технології організації фізичного виховання з техніко-естетичних видів спорту у ЗВО» здобувачі отримають знання та вміння необхідні для кваліфікованого проведення різноманітних форм роботи з фізичного виховання у закладах вищої освіти з використанням засобів техніко-естетичних видів спорту.

Мета навчальної дисципліни – формування системи знань, умінь і навичок з використання сучасних технологій в процесі фізичного виховання й оздоровлення студентів в закладах вищої освіти засобами популярних техніко-естетичних видів спорту.

Реалізація мети забезпечує досягнення результатів навчання за програмою дисципліни завдяки відповідному навчальному змісту [3, 6].

Основні навчальні завдання дисципліни полягають у формуванні готовності до:

- ❖ удосконалення проведення сучасного заняття фізичної культури шляхом впровадження інноваційних технологій;
- ❖ розширення рухового досвіду засобами техніко-естетичних видів спорту;
- ❖ формування у студентів теоретичних знань щодо впливу техніко-естетичних видів спорту та рухової активності як чинників соціальних змін для досягнення сталого розвитку;

❖ формування самостійності й ініціативності здобувати знання і вміння та застосовувати їх на практиці;

❖ впровадження освітніх інновацій у практику освітнього закладу.

Очікувані результати навчання з дисципліни:

знати:

1) сучасні підходи до програмування й змісту спортивно-оздоровчих занять зі студентами;

2) сучасні технології організації фізичного виховання техніко-естетичними видами спорту;

3) технологію організації позакласної роботи викладача фізичної культури зі студентами різних вікових груп;

4) особливості фізичної, технічної, тактичної, психологічної та хореографічної підготовки;

5) вимоги до підбору та використання музичного супроводу для змагальних вправ та під час занять техніко-естетичними видами спорту;

6) зміст та особливості проведення навчально-тренувальних занять;

7) термінологію основних рухів техніко-естетичних видів спорту.

уміти:

1) використовувати традиційний та сучасний інвентар, обладнання;

2) формувати навички виконання рухів, які відповідають віковим особливостям та індивідуальним можливостям студентів, сприяти розвитку вміння вільно володіти своїм тілом;

3) проводити спортивно-оздоровчі заходи у закладах освіти засобами техніко-естетичних видів спорту;

4) застосовувати методики фізичної, технічної, хореографічної, психологічної, тактичної й теоретичної підготовки в різних видах техніко-естетичних видів спорту;

5) організовувати навчально-тренувальний процес з техніко-естетичних видів спорту для студентів різних вікових груп.

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів передбачено застосування активних і інтерактивних освітніх методів, серед яких: проблемна лекція, лекція-презентація, робота в малих групах, робота з довідковими, інформаційно-методичними джерелами, презентація результатів виконаних практичних завдань [4, 7].

Передбачено інклюзивне навчання в Університеті Ушинського, забезпечено рівний доступ до якісної освіти особам з особливими освітніми потребами шляхом організації їхнього навчання на основі застосування особистісно-орієнтованих методів навчання з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей.

Готуючись до заняття тренер повинен ретельно продумати усі основні моменти, керуючись основною спрямованістю і завданнями навчально-тренувального заняття. Спочатку необхідно записувати (замальовувати) головні вправи, їх послідовність і т.п. Але по мірі набуття педагогічного досвіду,

можливо лише продумувати головні моменти, особливо під час введення в навчально-тренувальне заняття нових компонентів.

При цьому не слід забувати головних засад, які визначають методичні особливості навчально-тренувального заняття в спорті, а крім того сприяють гармонійному розвитку спортсменів, особливо у асиметричних видах спорту, усуненню недоліків у фізичному розвитку, сприяють профілактиці травм і порушень опорно-рухового апарату. Тому усі рухові дії повинні виконуватись в обидві сторони, правою і лівою кінцівками або для створення збалансованого розвитку фізичних якостей, а також рівномірно розвиненого м'язового корсету. Якщо особливості виду спорту і кваліфікація спортсменів не дозволяють притримуватися цієї засади, тоді необхідно вводити у заключну частину уроку комплекс коригувальних вправ [6, 7].

Дуже важливо поєднувати правильний показ з роз'ясненням техніки виконання. Безпомилковий показ вправи дозволяє успішно вивчати вправи, особливо на початкових етапах навчання. При цьому не аби яке значення набувають виразність показу (у певних межах), що дозволяє дітям копіювати рухи, надаючи їм індивідуально-властиву манеру виконання рухів. Усі пояснення повинні бути чіткими, лаконічними, зрозумілими (пояснити).

Для самоконтролю дуже важливо проводити навчально-тренувальні заняття перед дзеркалом, особливо це стосується техніко-естетичних видів спорту. В цих видах спорту виконання вправ перед дзеркалом обов'язкове під час відпрацювання окремих елементів, зв'язок, деталей техніки виконання.

Велике значення для правильного і грамотного проведення навчально-тренувальних занять у техніко-естетичних видах спорту є мистецтво концертмейстера та правильний вибір музики [5, 6].

Підсумовуючи вищевикладене методичні особливості навчально-тренувальних занять у спорті полягають у тому, що:

- підготовка спортсменів повинна відбуватись у дуже тісному взаємозв'язку з технічною та іншими видами підготовки у спорті;
- усі базові рухові дії обов'язково вивчаються у обидві сторони. Виключення можуть становити дуже складні елементи, які виконуються у зручну сторону;
- спортсменів слід привчати до систематичного виконання вправ перед дзеркалом;
- навчально-тренувального заняття проводяться під музичний супровід. Найкращою вважається музика з чітко вираженими музичними акцентами.

У видах спорту [4, 6, 7] з високими вимогами до ХП, до яких відносять й гімнастику, тактична підготовка може відбуватись у таких напрямках, пов'язаних безпосередньо з рівнем хореографічної підготовленості спортсменів:

- у виборі музики, яка повинна бути виразною, цікавою, можливо незвичайною, але обов'язково відповідною індивідуальним особливостям спортсмена (зовнішнім, віковим, виразним, технічним, фізичним тощо);

- у максимальному підкреслюванні позитивних сторін майстерності спортсмена та приховання наявних недоліків за рахунок використання елементів хореографії;
- у демонстрації під час випробування і розминки найбільш ефектних хореографічних елементів, поєднань, зв'язок і комбінацій або маскуванню наявних недоліків у підготовленості;
- у «приголомшенні» новизною у техніці виконання вправ, винаході оригінальних елементів, неочікуваним зміні темпу, музичному супроводі, побудові композицій, використанні незвичних засобів виразності;
- у раціональному розподілі складних елементів (в індивідуальному виконанні або між спортсменами) з урахуванням їхніх індивідуальних можливостей;
- у зовнішньому оформленні виступів (костюми, зачіски, вихід на майданчик та ін.).

Список використаних джерел:

1. Бурла О., Гончаренко В., Кравченко І., Ласточкін В., Гудим С. Загальна теорія підготовки спортсменів : навч.-метод. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. 184 с.
2. Вознюк Т. В. Основи теорії та методики спортивного тренування : посіб. Вінниця : ФОП Корзун Д.Ю. 2016. 240 с.
3. Волков Л.В. Теорія і методика дитячого та юнацького спорту : підруч. Київ: Освіта України, 2016. 464 с.
4. Кошура А.В. Теорія і методика спортивних тренувань : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 120 с.
5. Павленко В.О., Насонкіна Е.Ю., Павленко Є.Є. Сучасні технології підготовки в обраному виді спорту : підруч. Харків, 2020. 550 с.
6. Сосіна В.Ю. Хореографія в гімнастиці / В.Ю. Сосіна. - К.: Олімпійська література, 2009.
7. Тодорова В. Г. Хореографічна підготовка в техніко-естетичних видах спорту: монографія. Львів : ЛДУФК, 2018. 252 с.

САМКО Олеся Олександрівна

СУЧАСНІ МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сучасний світ характеризується посиленням процесів діджиталізації. При цьому вони охоплюють майже всі сфери суспільного життя, включаючи також і освіту. Загальновідомо, що освіта – це базовий фундамент нації, основа її процвітання та розвитку. Тому першочерговим завданням будь-якої країни є формування дієвого ефективного механізму залучення максимальної кількості населення до освітянського простору. Чим більша частина населення отримує якісну повноцінну освіту, тим більше шансів у країні в майбутньому вийти на